ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (neljas, laiendatud koda)

14. oktoober 2004 *

Kohtuasjas T-137/02,

Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG, asukoht Malchow (Saksamaa), esindajad: advokaadid S. Völcker ja J. Heithecker,

hageja,

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: V. Kreuschitz ja V. Di Bucci, keda abistas advokaat M. Núñez-Müller, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 15. jaanuari 2002. aasta otsus 2002/821/EÜ Saksamaa Liitvabariigi poolt Pollmeier GmbH, Malchow'ile antud riigiabi kohta (EÜT L 296, lk 20),

* Kohtumenetluse keel: saksa.

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (neljas, laiendatud koda),

koosseisus: esimees H. Legal, kohtunikud V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras ja N. J. Forwood,

kohtusekretär: ametnik D. Christensen,

arvestades kirjalikus menetluses ja 4. märtsi 2004. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1 Komisjoni 3. aprilli 1996. aasta soovituse 96/280/EÜ väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratluse kohta (EÜT L 107, lk 4) kaheksateistkümnes ja üheksateistkümnes põhjendus on sõnastatud järgmiselt:

„arvestades, et sõltumatus jääb samuti põhitingimuseks, kui suurde kontserni kuuluva VKE käsutuses on vahendid ja toetus, mida temaga võrdse suurusega konkurentidel ei ole; et tuleb ka välistada kontserni moodustavate VKE-de juriidilised konstruktsioonid, mille majanduslik võimsus ületab tegelikult VKE oma;

arvestades, et sõltumatuse tingimuse koha pealt peavad liikmesriigid, [Euroopa Investeerimispank] ja [Euroopa Investeerimisfond] tagama, et määratlusest ei kaldu kõrvale ettevõtted, mis täidavad küll formaalselt seda tingimust, kuid mida kontrollivad tegelikult üks suurettevõte või mitu suurettevõtet ühiselt." [Siin ja edaspidi on käesolevat soovitust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes]

2 Soovituse 96/280 kahekümne teise põhjenduse sätete kohaselt „[...] tuleb VKE-de määratlemiseks kehtestada suhteliselt ranged piirmäärad selleks, et neile suunatud meetmetest saaksid abi tegelikult ettevõtted, mille jaoks nende suurus kujutab endast halvemust".

3 Sama soovituse lisa artiklis 1 pealkirjaga „Komisjoni poolt vastu võetud väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlus" on ette nähtud järgmised tingimused (edaspidi „VKE-de määratlemise tingimused"):

„1. [VKE-d] on ettevõtted:

— kus on alla 250 töötaja ja

— mille:

aastakäive ei ületa 40 miljonit [eurot]

või aastabilansi kogumaht ei ületa 27 miljonit [eurot]; ja

— mis vastab lõikes 3 piiritletud sõltumatuse tingimusele.

[...]

3. Sõltumatud ettevõtted on need, mille kapitalist või hääleõigustest 25% või rohkem ei kuulu ühele sellisele ettevõttele või ühiselt mitmele sellisele ettevõttele, mille kohta ei kehti [...] VKE [...] määratlus.

4. [Lõikes 1] osutatud näitajate arvutamisel on seetõttu vaja liita abi saava ettevõtte ja kõikide selliste ettevõtete näitajad, mida ta valitseb otse või kaudselt vähemalt 25% kapitali või hääleõiguste omamise teel.

[...]

6. Kui ettevõte ületab lõppbilansi kuupäeval ühes või teises tähenduses töötajate piirmäära või väljendatud rahalisi ülemmäärasid, omandab või kaotab ta VKE [...] seisundi üksnes siis, kui kõnealune asjaolu ilmneb kaks majandusaastat järjest.

[...]

8. Käibe ja kogubilansi osas käsitlevad piirmäärad viimase heakskiidetud aruandeaasta näitajaid. Äsja asutatud ettevõtete puhul, kelle raamatupidamisaruandeid ei ole veel heaks kiidetud, kohaldatakse piirmäärasid majandusaasta käigus koostatud usaldusväärsete hinnanguliste näitajate suhtes."

4 Komisjoni teatise 96/K 213/04 VKE-dele antava riigiabi ühenduse suuniste kohta (EÜT 1996, C 213, lk 4; edaspidi „VKE-de suunised") punkt 3.2 pealkirjaga „Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete määratlus" esimeses ja neljandas lõigus on sätestatud:

„Käesolevate suuniste kohaldamise seisukohast on [VKE-d] määratletud vastavalt soovitusele [96/280]

[...]

Kolm tingimust (töötajad, käive või bilanss, sõltumatus) on kumuleeruvad, st kõik kolm peavad olema täidetud. Sõltumatuse tingimuse, mille kohaselt suurettevõttele ei tohi kuuluda 25% või rohkem [VKE] kapitalist, aluseks oli mitme liikmesriigi praktika, kus seda protsendimäära peetakse piirmääraks, alates millest ettevõte on kontrollitav. Selleks et tagada ainult ettevõtete kaasamine, kes on tõepoolest sõltumatud [VKE-d], tuleb välistada [VKE-de] juriidilised konstruktsioonid, mis moodustavad [VKE-st] suurema võimsusega majanduskontserni. Töötajate piirmäärade ja rahaliste ülemmäärade arvutamisel on seetõttu vaja liita abi saava ettevõtte ja kõikide selliste ettevõtete näitajad, mida ta valitseb otse või kaudselt vähemalt 25% kapitali või hääleõiguste omamise teel." [Mitteametlik tõlge]

5 Seaduses üldise huvi eesmärgi (*Gemeinschaftsaufgabe*) kohta „Piirkondlike majandusstruktuuride parandamine" on kehtestatud peamised piirkondliku suunitlusega abimeetmed Saksamaal. Komisjon kiitis selle seaduse alusel vastu võetud kahekümne seitsmenda üldkava ajavahemikuks 1996/1999 (edaspidi „27. üldkava") heaks 12. juunil 1999 (EÜT C 166, lk 9). Vastavalt 27. üldkavale võib Mecklenburg-Vorpommerni liidumaal tehtud investeeringute korral anda abi VKE-de puhul kuni 50% ulatuses abikõlblikest investeeringutest (edaspidi „abikõlblikud bruto investeerimiskulud") ja suurettevõtete puhul kuni 35% ulatuses.

6 Komisjoni otsustest algatada EÜ asutamislepingu artikli 93 lõikes 2, nüüd EÜ artikli 88 lõige 2, ettenähtud menetlus vastavalt 27. üldkava (EÜT 1999, C 80, lk 3) ja 26. üldkava osas (EÜT 1997, C 341, lk 4) nähtub, et neis kahes meetmes on kasutatud VKE-de suunistes ette nähtud VKE-de määratlust.

Vaidluse aluseks olevad asjaolud

7 Hageja, sel ajal nimega Pollmeier GmbH, Malchow, esitas 27. mail 1998 investeerimisabi taotluse. Mecklenburg-Vorpommerni liidumaa majandusministeerium andis 27. üldkava alusel hagejale 2. septembri 1998. aasta otsusega, muudetud 12. mail 1999, investeerimisabi saeveski ehitamiseks Malchowis. See saeveski pidi asuma abikõlblikus piirkonnas EÜ artikli 87 lõike 3 punkti a tähenduses. Abi, mis piirdus 16 384 600 Saksa margaga (DEM) (8 377 313 eurot), moodustas 30,23% abikõlblikest bruto investeerimiskuludest, mis ulatusid 54,2 miljoni Saksa margani (27,7 miljonit eurot).

8 Lisaks sellele anti lisainvesteerimishüvitist summas 9,3 miljonit Saksa marka (4,75 miljonit eurot), mis moodustas 17,15% abikõlblikest bruto investeerimiskuludest. Peale selle sai hageja 27. jaanuaril 1999 Euroopa rekonstruktsiooniprogrammi vahenditest laenu 5 miljonit Saksa marka (2,55 miljonit eurot) intressiga 3,75% aastas. Kasu sellest alandatud intressimäärast moodustas 0,80% abikõlblikest bruto investeerimiskuludest. Eespool nimetatud abimeetmed moodustasid kokku 48,18% abikõlblikest bruto investeerimiskuludest.

9 Pärast mitut kaebust, mis puudutasid hagejale antud abi, nõudis kostja 17. aprilli 2000. aasta kirjas Saksamaa Liitvabariigilt kogu vajaliku teabe esitamist, mis oleks tal võimaldanud kindlaks teha, kas see abi kuulus varem heakskiidetud meetmete hulka.

10 Saksamaa Liitvabariik vastas sellele nõudele kirjadega, mille kostja sai kätte 22. mail, 16. juunil ja 9. augustil 2000.

11 Kostja tegi samal ajal 13. märtsi 2001. aasta kirjas Saksa valitsusele teatavaks oma otsuse alustada EÜ artikli 88 lõikes 2 ette nähtud menetlus ning nõudis temalt nõukogu 22. märtsi 1999. aasta määruse (EÜ) nr 659/1999, millega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad EÜ [...] artikli [88] kohaldamiseks (EÜT L 83, lk 1; ELT eriväljaanne 08/01, lk 339), artikli 10 lõike 3 alusel teabe esitamist. Huvitatud isikutele teatati selle menetluse algatamisest ning neid kutsuti eespool nimetatud kirja avaldamise kaudu Euroopa Ühenduste Teatajas 9. juunil 2001 (EÜT C 166, lk 5) esitama oma võimalikke seisukohti.

12 Saksamaa Liitvabariik esitas 15. mai 2001. aasta kirjas oma seisukoha menetluse algatamise kohta ja vastas eelmises punktis mainitud korraldusele.

13 Kostja võttis 15. jaanuaril 2002 vastu otsuse Saksamaa Liitvabariigi poolt hagejale antud riigiabi kohta (EÜT L 296, lk 20; edaspidi „vaidlustatud otsus").

14 Vaidlustatud otsuse resolutiivosa on sõnastatud järgmiselt:

„Artikkel 1

[Saksamaa Liitvabariigi] poolt [hagejale] antud abi summas 3 650 860 eurot on ühisturuga kokkusobimatu [...]" [Mitteametlik tõlge]

15 On kindel, et abi eraldamise ajal kuulus kogu hageja kapital äriühingule Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, mille kogu kapital kuulus omakorda R. Pollmeierile. Äriühingule Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb kuulus samuti 60% äriühingu Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, kapitalist, mille ülejäänud kapital ehk 40% kuulus R. Pollmeierile.

16 Kuni 1. juunini 1998 kuulus R. Pollmeierile samuti 74,25% ühe Ameerika äriühingu, Inland Wood Specialities, LP, Spokane (edaspidi „IWS") kapitalist, mille ülejäänud kapital kuulus tema vennale. R. Pollmeier loovutas 1. juunil 1998 41% IWS-i kapitalist oma õele, D. Tegelkampile ning 10% J. Gottwaldile. Sellest kuupäevast kuulub temale seega ainult 23,25% IWS-i kapitalist.

17 Äriühing Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg loovutas 17. juulil 1999 kogu oma aktiva ja passiva – sealhulgas osaluse äriühingu Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg ja hageja kapitalis – äriühingule Pollmeier Leimholz GmbH, Rietberg, mis oli äsja selleks loodud. Selle tagajärjel viidi äriühingu Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb asukoht Rietbergist üle Creuzburgi ning ta muutis oma nime, nii et temast sai Pollmeier Massivholz GmbH, Creuzburg. Lisaks sellele muutus äriühing Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg, äriühinguks Pollmeier Creuzburg GmbH & Co. KG, Creuzburg, samas kui hagejast, kelle nimi oli seni Pollmeier GmbH, Malchow, sai Pollmeier Malchow GmbH & Co. KG, Malchow.

18 Vaidlustatud otsuse põhjendustes on esitatud järgmised täpsustused:

„56. [Hagejale] aastatel 1998/1999 eraldatud abi saeveski ehitamiseks Malchowis, mis moodustab 48,18% kogu bruto toetusmäärast, on väidetavalt antud piirkondlike abimeetmete alusel, mille komisjon oli eelnevalt heaks kiitnud [27. üldkava, seadus maksu investeerimispreemiate kohta, Euroopa rekonstruktsiooniprogrammi vahendid].

[...]

59. [Kostja] märgib, et neid meetmeid rakendati [EÜ] artikli 87 lõike 3 [punktis a] silmas peetud ebasoodsas olukorras olevates piirkondades. Ta märkis ka, et vastavate abimeetmete kohaselt on lubatud maksimaalne toetusmäär neis piirkondades suurettevõtete puhul bruto 35% ja VKE-de puhul bruto 50%. Need määrad on kogu abisummale kohaldatavad maksimummäärad, kui abi antakse korraga erinevate piirkondlike abimeetmete alusel või kohalikest, piirkondlikest, riiklikest või ühenduse vahenditest.

60. Arvestades 48,18%-list bruto toetusmäära, tuleb meelde tuletada, et [hagejale] abi andmine eeldab selgelt, et abimeetmete heakskiitmise ajal vastas abisaaja kehtivates ühenduse suunistes ja soovituses [96/280] kehtestatud VKE-de määratlusele.

[...]

70. [Kostja] arvates tuleb abi andmise aastaks lugeda [aastat] 1998. Järelikult tuleb arvesse võtta abisaaja 1997. ja 1996. majandusaasta töötajate ja rahanduslikke näitajaid [...]

71. [Kostja] leiab, et vastupidiselt [Saksamaa Liitvabariigi] väidetele tuleb abisaaja määratlemisel arvesse võtta Ameerika äriühingut IWS. 1996. ja 1997. aastal moodustasid abisaaja ettevõtte Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg ja IWS. Need kolm äriühingut kuuluvad otse või kaudselt [R.] Pollmeierile ning tegelevad sama või paralleelse majandustegevusega, mis võimaldab väita, et nad on majanduslikult integreerunud. Ükski neist ei saa väita, et ta on sõltumatu majandusüksus. Majandusliku integreerumise aste on piisavalt kõrge järeldamaks, et IWS moodustab koos kahe Pollmeieri Euroopa saeveskiga ühe ja sama majandusüksuse.

72. Majandusaastaid 1996 ja 1997 arvestades on näha, et abisaaja ei olnud 1998. aastal VKE. 1996. aastal oli kogu töötajate arv 416 ja kogu aastakäive ulatus 44,8 miljoni euroni, mis ületasid niisiis VKE-de jaoks kehtestatud piirmäärasid.

1997. aastal oli abisaajal töötajaid 465 ning tema aastakäive oli 66,73 miljonit eurot ja bilansimaht 29,19 miljonit eurot, st need andmed ületasid VKE-de jaoks kehtestatud piirmäärasid. Järelikult ületas abisaaja nimetatud piirmäärasid kaks majandusaastat järjest.

[...]

80. Soovituses [96/280] on täpsustatud, et ettevõte omandab või kaotab VKE seisundi üksnes siis, kui piirmäärade ületamine ühes või teises suunas ilmneb kaks majandusaastat järjest. On ilmselge, et abisaaja ületas 1. juunil 1998 VKE-de jaoks kehtestatud piirmäära. Seda asjaolu tuleb abisaaja VKE-ks olemise kontrollimisel vastavalt soovituse lisa artikli 1 lõikele 6 arvesse võtta. Abi andmise ajal, s.o 1999. aastal olid abi saava ettevõtte andmed olnud alla VKE-de jaoks kehtestatud piirmäärasid vaid vähem kui aasta. Selle asjaolu tõttu järeldab [kostja], et abisaaja ei vasta VKE-de määratlusele ning et miski ei luba leida, et abi eraldamise ajal kannatas ettevõtte VKE-dele omaste halvemuste all.

[...]

82. [Kostja] kahtleb, et [IWS-i] kapitali koosseisu muutmisel oleks olnud muid eesmärke peale VKE-de määratlusest kõrvalekaldumise [...]

83. Ei [Saksamaa Liitvabariik] ega abisaaja ei ole kuidagi põhjendanud Pollmeieri kontserni aktsiate jaotuse muutmist. Selle ümberkorraldamise ainus eesmärk oli ilmselt tagada, et [hageja] saaks kasutada VKE-dele nende suuruse tõttu esineva halvemuse kompenseerimiseks antavaid eeliseid. Pilgust Pollmeieri kontserni struktuurile, selle moodustavate erinevate äriühingute aktsionäride vahelistele suhetele ja nende majanduslikule seotusele ei selgu, et see kontsern kannataks VKE-dele omase halvemuse all, millele ühenduse suunised viitavad. [Hageja] saab nii kasu teiste Pollmeieri kontserni äriühingute olemasolust turul ja olemasolevate saeveskite tehnoloogiast, nii et ta ei pea kannatama asjaomasele turule sisenemisele iseloomulike (tehnoloogiliste ja turustamisega seotud) halvemuste all.

[...]

86. Kuna abisaaja on suurettevõte, saab eraldatud abi lugeda antuks vaid 35% ulatuses abimeetmete tingimustes ettenähtust, samas kui ülejäänud 13,18% tuleb lugeda uueks abiks. Kuna viimati nimetatud abi oli eraldatud komisjoni heakskiiduta, on see ebaseaduslik.

[...]"

Menetlus ja poolte nõuded

19 Hageja esitas käesoleva hagi Esimese Astme Kohtu kantseleisse 29. aprillil 2002 saabunud hagiavaldusega.

20 Hageja loobus 26. novembri 2002. aasta kirjaga oma täiendavatest nõuetest tühistada vaidlustatud otsus selles osas, milles artiklis 1 silmas peetud tagasimakse summa ületab 2 808 319,95 eurot.

21 Ettekandjaks oleva kohtuniku ettekande alusel otsustas Esimese Astme Kohus (neljas, laiendatud koda) avada suulise menetluse ja tegi Esimese Astme Kohtu kodukorra artiklis 64 sätestatud menetluse korraldamise meetmete raames hagejale ettepaneku esitada teatud dokumente. Sellele tema nõudele ei vastatud ettenähtud tähtaja jooksul.

22 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu suulistele küsimustele kuulati ära 4. märtsi 2004. aasta kohtuistungil.

23 Hageja palub Esimese Astme Kohtul:

— tühistada vaidlustatud otsus;

— mõista kohtukulud välja kostjalt.

24 Kostja palub Esimese Astme Kohtul:

— jätta hagi rahuldamata;

— mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

25 Hageja esitab oma hagi toetuseks kolm tühistamisalust. Esimene väide tugineb õiguslikule veale, mis seisnes soovituse 96/280 ebaõiges kohaldamises, teine kaalutlusveale, mis puudutas VKE-de määratlemise tingimuste valestikohaldamist, ning kolmas õiguslikule veale ja kaalutlusveale VKE majandusliku integreerumise ja iseloomuliku halvemuse olemasolu hindamisel.

26 Kuna esimene ja kolmas väide puudutavad sisuliselt sama küsimust selle kohta, kas kostja sai analüüsida majanduslikku integreerumist ja majanduslike halvemuste olemasolu viisil, mis väljub soovituses 96/280 määratletud tingimuste piiridest, tuleb neid kontrollida koos.

Esimene ja kolmas väide, mis tuginevad õiguslikule veale ja kaalutlusveale soovituse 96/280 kohaldamisel

Poolte argumendid

27 Hageja leiab, et komisjon on soovituse 96/280 vastu võtmisega enda jaoks kehtestanud VKE mõiste täpse määratluse. Järelikult on eraldiseisev majandusliku integreerumise või VKE-dele iseloomulike halvemuste analüüs, milles ei arvestata

VKE-de määratlemise tingimusi, ebaseaduslik, kuna majandusliku seotuse või VKE-dele iseloomulike halvemuste olemasolu tehakse kindlaks nimelt nende tingimuste alusel. Hageja arvates on soovituse 96/280 eesmärk just selle analüüsi standardiseerimine ning nii seaduslikkuse ja õiguskindluse tagamine. Sellest järeldub, et komisjon ei saanud leida, et abisaaja tegelik majanduslik võimsus ei kattu tema formaalse staatusega.

28 Hageja kinnitab, et kostja on vaidlustatud otsuses valesti leidnud, et hageja ei täitnud otsustaval hetkel kõiki VKE-de määratlemise tingimusi. Ta ei ole vaidlustatud otsuse aluseks olevaid faktilisi asjaolusid vaidlustanud, kuid ta leiab, et kostja ei saanud arvesse võtta IWS-i majanduslikke näitajaid asjasse puutuval ajavahemikul, et teha kindlaks, kas hagejat sai pidada VKE-ks.

29 Ta väidab selle kohta esiteks, et kogu tema kapital kuulub otse või kaudselt R. Pollmeierile. Hageja leiab, et kuna R. Pollmeier on füüsiline isik, ei saa ta olla ettevõte soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõike 3 tähenduses. Sellest tuleneb tema arvates, et ta vastab sõltumatuse tingimusele.

30 Teiseks kinnitab hageja, et isegi kui R. Pollmeierit pidada ettevõtteks soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõike 3 tähenduses, ei vastaks see iseenesest VKE-de määratlemise tingimustele.

31 Hageja arvates, kui R. Pollmeierit tuleb soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõike 3 kohaldamise seisukohast lugeda ettevõtteks, siis seda „ettevõtet" puudutavate näitajate arvutamisel tuleb liita kõikide äriühingute näitajad, mida R. Pollmeier valitses abi andmise ajal otse või kaudselt vähemalt 25% kapitali või hääleõiguste omamise teel.

32 Hageja rõhutab selle kohta, et asjaomane abi eraldati talle 2. septembri 1998. aasta otsusega, mida muudeti sisuliselt 12. mail 1999.

33 Sel ajavahemikul valitses R. Pollmeier otse või kaudselt vähemalt 25% kapitali omamise teel äriühinguid Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg ja Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg ning hagejat. Seega ei valitsenud R. Pollmeier sel ajavahemikul IWS-i vähemalt 25% kapitali või selle äriühingu juhatuse hääleõiguste omamise teel.

34 Hageja leiab, et soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõige 8 viitab heakskiidetud aruandeaastale vaid abi saavale ettevõttele VKE-de määratlemise tingimuste kohaldamise seisukohast, mitte ettevõtete kindlakstegemiseks, kelle andmed tuleb sama soovituse lisa artikli 1 lõike 4 tähenduses liita. Sellest järeldub, et R. Pollmeieri moodustatava „ettevõte" andmed on identsed vaidlustatud otsuse põhjenduste punktis 70 esitatud tabeli rubriigis „Kokku" esinevaga, lahutades äriühingu IWS andmed, ja vaidlustatud otsuse punktis 73 esitatud tabeli rubriigis „Kokku, v.a IWS" esinevaga, kuna abi eraldamise ajal kuulus R. Pollmeierile vähem kui 25% IWS-i kapitalist. R. Pollmeieri moodustatava „ettevõtte" andmed jäävad seega alla soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõikes 1 nimetatud piirmäärade, nii et R. Pollmeieri moodustatav „ettevõte" vastab kõikidele VKE-de määratlemise tingimustele. Nii vastab ka hageja soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõikes 3 nimetatud sõltumatuse tingimusele.

35 Hageja arvates on soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõikes 6 kehtestatud tingimused (edaspidi „kahe järjestikuse majandusaasta reegel") kohaldatavad artikli 1 lõike 1 kahes esimeses lõikes kehtestatud tingimusele (töötajate arvu ja käibega seotud piirmäärad), mitte aga artikli 1 lõikes 3 nimetatud sõltumatuse tingimusele või artikli 1 lõikes 4 nimetatud 25%-lisele piirmäärale.

36 Hageja järeldab, et ta sai uuesti sõltumatuks soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõike 3 tähenduses alates 1. juunist 1998 ning vastas järelikult kõikidele VKE-de määratlemise tingimustele, ilma et kahe järjestikuse majandusaasta reeglile tuleks mingitki tähtsust omistada.

37 Hageja leiab, et kostja on igal juhul teinud kaalutlusvea, leides, et eksisteerib Pollmeieri kontsern. Ta rõhutas, et tegelikult ei ole ühtainust Pollmeieri kontserni olemas, kuid eriliselt rangelt võttes esineb „kontsern", mis koosneb äriühingutest, mida R. Pollmeier valitseb, millele vastandub „kontsern Pollmeier-Rietberg". Ta leiab, et ainuüksi äriühingute kapitali valitsemisest ühe perekonna poolt ei piisa selleks, et tõendada äriühingute majanduslikku integreerumist. Hageja arvates ei anna R. Pollmeieri 23,25%-line osalus IWS-is alates 1. juunist 1998 temale mingit juhtimis- või kontrolliõigust. Mis puutub IWS-i, siis hageja rõhutab eelkõige, et J. Gottwald, kes oli pärast 1. juunit 1998 ainus vastutav juht, oli sellel ametikohal juba enne seda kuupäeva. Hageja lisab, et R. Pollmeier ei ole kunagi Ameerika Ühendriikides veetnud rohkem kui üks või kaks päeva aastas.

38 Hageja arvates ei ole ettevõttel, mida R. Pollmeier valitseb, midagi ühist nende ettevõtetega, mille enamuskapitali valitseb Pollmeieri perekond, seda nii klientuuri kui ka varustajate osas. Need ettevõtted tegutsevad erinevatel turgudel. Neil ei ole ka ühist raamatupidamist ega ühist personalijuhtimist.

39 Veebilehe kohta www.pollmeier.com, millele on viidatud vaidlustatud otsuse põhjenduste punktis 16, märgib hageja, et seda ei ole pikemat aega enam uuendatud. Hageja lisab, et veebilehekülgel avaldatud tekst ei saa iseenesest moodustada õiguslikult määravat tõendit majandusliku integreerumise kohta.

40 Kostja väidab esiteks, et hageja ei olnud abi andmise ajal käsitletav VKE-na. Ta ei vastanud tegelikult ei 1998. ega 1999. aastal sõltumatuse tingimusele. Kostja rõhutab, et konkurentsiõiguse kohaselt hõlmab ettevõtte mõiste füüsilisi isikuid.

41 Selle kohta rõhutab ta, et ei ole vaidlustatud, et R. Pollmeier kontrollis äriühingut IWS kuni 1. juunini 1998 ning et ta vähendas seejärel oma osalust selles äriühingus ainult selles osas, milles ta loovutas 41% oma osalusest oma õele, D. Tegelkampile ning 10% osalusest J. Gottwaldile, nii et isegi pärast 1. juunit 1998 kuulus vendadele Pollmeieritele ja nende õele koos ikkagi 89% IWS-ist. Kostja arvates moodustasid R. Pollmeier, tema vend E. Pollmeier ja tema õde D. Tegelkamp, kellele kuulus ühiselt 89% IWS-i kapitalist, „ühe seotud üksuse".

42 Kostja täpsustab, et tema arvates on asjaomase abi saaja Pollmeieri kontsern, mitte ainult hageja.

43 Teiseks kinnitab kostja, et abisaajale ja tema emaäriühingutele on kohaldatavad samad arvutusmeetodid, mida on täpsustatud soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõigetes 6–8.

44 Järelikult on abisaaja VKE vaid juhul, kui vähemalt 75,01% selle aktsionäridest on VKE-d.

45 Kostja leiab, et VKE-de määratlust ei saa kohaldada automaatselt ja formaalselt. Ta leiab, et kõik ettevõtted, mis vastavad formaalselt VKE-de määratlusele, ei ole tegelikult VKE-d. Vastupidi, soovitus lubab selgelt teatud paindlikkust ning seega võimalust võtta arvesse abisaaja tegelikku majanduslikku ulatust, olenemata tema formaalsest staatusest.

46 Kostja märgib, et tema tõlgendus ei ole vastuolus VKE-de vajadusega õiguskindluse ja „planeerimiskindluse" järele. Tema arvates nõuab nimelt tõeliste VKE-de õiguskindlus ja „planeerimiskindlus", et neid ei koheldaks ebavõrdselt, võrreldes konkurentidega, kelle üldine seisund ei ühti VKE-de omaga.

47 Kostja rõhutab väidetava kaalutlusvea kohta, et hageja ei ole suutnud tõendada, et ta kannatas asjaomasel perioodil VKE-le omase struktuurse halvemuse all. Kostja viitab IWS-i veebilehele, nüüd nimega Hardwood, millest selgub tema arvates Pollmeieri kontserni ülemaailmselt seotud lähenemine.

Esimese Astme Kohtu hinnang

48 Esiteks tuleb kontrollida hageja argumenti, mis tugineb sellele, et kostja põhjendas oma otsust soovituses 96/280 esinevast erineva VKE mõiste määratlusega, arvestades, et „abisaaja ettevõtte moodustasid Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg ja IWS".

49 Selle kohta on vaidlustatud otsuse 71. põhjenduses sätestatud:

„[...] 1996. ja 1997. aastal moodustasid abisaaja ettevõtte Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg ja IWS. Need kolm äriühingut on otseselt või kaudselt R. Pollmeieri kontrolli all ning tegelevad identse või paralleelse majandustegevusega, mis lubab väita, et nad on majanduslikult integreerunud. Neist ükski ei saa väita, et ta on sõltumatu majandusüksus. Majandusliku integreerumise aste on piisavalt kõrge järeldamaks, et IWS moodustab koos kahe Euroopa Pollmeieri saeveskiga ühe ja sama majandusüksuse."

50 Tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt, kui erinevad füüsilised ja juriidilised isikud moodustavad ühe majandusüksuse, tuleb neid ühenduse konkurentsieeskirjade kohaldamise seisukohast kohelda ühe ettevõttena (vt selle kohta Euroopa Kohtu 12. juuli 1984. aasta otsus kohtuasjas 170/83: Hydrotherm, EKL 1984, lk 2999, punkt 11, ning analoogiline Esimese Astme Kohtu 29. juuni 2000. aasta otsus kohtuasjas T-234/95: DSG *v.* komisjon, EKL 2000, lk II-2603, punkt 124).

51 Riigiabi valdkonnas tekib küsimus majandusüksuse olemasolu kohta eelkõige siis, kui tuleb kindlaks teha abisaaja (vt selle kohta Euroopa Kohtu 14. novembri 1984. aasta otsus kohtuasjas 323/82: Intermills *v.* komisjon, EKL 1984, lk 3809, punktid 11 ja 12). Seoses sellega on leitud, et komisjonil on lai kaalutlusõigus, et teha kindlaks, kas kontserni osaks olevaid äriühinguid tuleb riigiabi meetmete kohaldamise eesmärgil lugeda üheks majandusüksuseks või juriidiliselt ja rahanduslikult iseseisvateks (vt selle kohta Esimese Astme Kohtu 25. juuni 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-371/94 ja T-394/94: British Airways jt *v.* komisjon, EKL 1998, lk II-2405, punktid 313 ja 314, ning eespool viidatud analoogiline kohtuotsus DSG *v.* komisjon, punkt 124).

52 See komisjoni kaalutlusõigus eeldab keeruliste majanduslike faktide ja tingimuste arvesse võtmist ja kontrollimist. Kuna ühenduse kohus ei saa asendada otsuse autori poolt faktilistele asjaoludele eelkõige majanduslikust küljest antud hinnangut, peab Esimese Astme Kohtu kontroll selles osas piirduma menetlus- ja põhjendamisnormidest kinnipidamise, faktiliste asjaolude materiaalse paikapidavuse ning ilmse kaalutlusvea ja võimu kuritarvitamise olemasolu kontrollimisega (Esimese Astme Kohtu 14. mai 2002. aasta otsus kohtuasjas T-126/99: Graphischer Maschinenbau *v.* komisjon, EKL 2002, lk II-2427, punkt 32).

53 Veelgi enam, EÜ artikli 87 lõike 3 ja EÜ artikli 88 enda sõnastusest tuleneb, et komisjon „võib" ühisturuga kokkusobivaks pidada neist kahest sättest esimeses silmas peetud abi. Seega, kuigi komisjon peab alati võtma seisukoha, kas selline riigiabi, mille üle ta kontrolli teostab, sobib kokku ühisturuga, isegi kui sellest ei ole temale teatatud (vt selle kohta Euroopa Kohtu 14. veebruari 1990. aasta otsus kohtuasjas C-301/87: Prantsusmaa *v.* komisjon, kohtuotsus „Boussac", EKL 1990, lk I-307, punktid 15–24), ei pea komisjon sellist abi ühisturuga kokkusobivaks tunnistama (vt analoogiline Euroopa Kohtu 13. veebruari 2003. aasta otsus kohtuasjas C-409/00: Hispaania *v.* komisjon, EKL 2003, lk I-1487, punkt 94).

54 Samuti tuleb meelde tuletada, et komisjon on seotud tema poolt riigiabi kontrollimisega seoses vastu võetud suuniste ja teadaannetega, kui need ei ole vastuolus asutamislepingu normidega ning kui liikmesriigid nendega nõustuvad (eespool viidatud kohtuotsus Hispaania *v.* komisjon, punkt 95, ning Euroopa Kohtu 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-91/01: Itaalia *v.* komisjon, EKL 2004, lk I-4355, punkt 45).

55 Käesolevas asjas leidis hageja sisuliselt, et soovituse 96/280 sätted on sõnastatud selliselt, et need ei jäta komisjonile VKE mõiste määratlemisel nimetatud soovitusega kehtestud piire ületavat hindamisruumi.

56 Seoses sellega tuleb meelde tuletada, et VKE-de suuniste punktist 1.2 tuleneb, et komisjoni soosiv lähenemine riigiabi andmisele VKE-dele on põhjendatud turu puudustega, mille tulemusel need ettevõtted peavad seisma silmitsi teatud halvemustega ning mis piiravad nii nende sotsiaalselt ja majanduslikult soovitavat arengut.

57 VKE-de suuniste punktist 3.2 nähtub, et ettevõte peab selleks, et teda määratletaks VKE-na nende suuniste tähenduses, vastama kolmele tingimusele, s.o töötajate arvuga seotud, rahanduslikule ja sõltumatuse tingimusele (eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *v.* komisjon, punktid 46 ja 47).

58 Soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõikes 3 on selle viimase tingimuse kohta ette nähtud, et sõltumatud ettevõtted on need, mille kapitalist või hääleõigustest 25% või rohkem ei kuulu ühele sellisele ettevõttele või ühiselt mitmele sellisele ettevõttele, mille kohta ei kehti VKE määratlus.

59 Soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõikes 4 on samuti ette nähtud, et lõikes 1 osutatud näitajate arvutamisel on vaja liita abi saava ettevõtte ja kõikide selliste ettevõtete näitajad, mida ta valitseb otse või kaudselt vähemalt 25% kapitali või hääleõiguste omamise teel.

60 Seega tuleb välja tuua, et akti resolutiivosa on lahutamatu selle põhjendustest, nii et seda tuleb vajadusel tõlgendada selle vastuvõtmise aluseks olnud põhjusi arvesse võttes (Euroopa Kohtu 15. mai 1997. aasta otsus kohtuasjas C-355/95 P: TWD *v.*

komisjon, EKL 1997, lk I-2549, punkt 21, ja eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *v.* komisjon, punkt 49).

61 Käesolevas asjas nähtub nimelt soovituse 96/280 kaheksateistkümnendast, üheksateistkümnendast ja kahekümne teisest põhjendusest ning VKE-de suuniste punktist 3.2, et sõltumatuse tingimuse eesmärk on tagada, et VKE-dele suunatud meetmetest saaksid abi tegelikult ettevõtted, mille jaoks nende suurus kujutab endast halvemust, mitte aga need, mis kuuluvad suurkontserni ning mille käsutuses on seetõttu vahendid ja toetus, mida ei ole nendega võrdse suurusega konkurentidel, mis aga suurkontserni ei kuulu. Neist nähtub samuti, et selleks, et kaasata ainult ettevõtted, kes kujutavad endast tegelikult sõltumatuid VKE-sid, tuleb välistada kontserni moodustavate VKE-de juriidilised konstruktsioonid, mille majanduslik võimsus ületab sellise ettevõtte oma, ning et tuleb jälgida seda, et VKE-de määratlusest ei oleks kõrvale kaldutud puhtformaalsetel põhjendustel.

62 Soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõikeid 3 ja 4 tuleb seega tõlgendada seda eesmärki arvestades nii, et sama artikli lõikes 1 osutatud piirmäärade arvutamisel tuleb arvesse võtta ettevõtte andmeid, isegi kui sellest kuulub teisele ettevõttele vähem kui 25%, kui need ettevõtted, olles küll formaalselt eraldatud, moodustavad majandusüksuse (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Itaalia *v.* komisjon, punkt 51).

63 Sellest järeldub, et selle kohta vastu võetud teadaannete olemasolu ei ole muutnud komisjoni kaalutlusõigust, et teha kindlaks, kas kontserni osaks olevaid äriühinguid tuleb riigiabi meetmete kohaldamise eesmärgil lugeda üheks majandusüksuseks või juriidiliselt ja rahanduslikult iseseisvateks. Eelkõige võib komisjon leida, et ettevõte kuulub majandusüksusesse, mis ei vasta VKE-de määratlemise tingimustele, isegi kui sellest ettevõttest kuulub teisele samasse majandusüksusesse kuuluvale ettevõttele vähem kui 25%.

64 Järelikult pidi kostja esmalt kindlaks tegema, kas hageja kuulus kontserni, mida tuli lugeda üheks majandusüksuseks, ning alles seejärel kontrollima, kas see kontsern vastas soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõike 1 tingimustele.

65 Neil asjaoludel ei saa arvestada hageja etteheidet, mille kohaselt kostja on teinud õigusliku vea, kasutades vaidlustatud otsuses soovituses ja VKE-de suunistes esinevast erinevat VKE mõiste määratlust.

66 Sellest järeldub samuti, et hageja argumenti, millega on vaidlustatud soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõike 8 kohaldamist ettevõtete kindlakstegemisel, mille andmeid tuleb nimetatud artikli lõike 4 tähenduses arvesse võtta, ei saa arvestada. Tegelikult ei ole küsimus, kas R. Pollmeieri osalus IWS-is ületas 25% või mitte, oluline hindamaks, kas viimati nimetatud äriühing kuulus abisaaja majandusüksusesse. Seetõttu ei ole asjaolu, et R. Pollmeier loovutas 1. juunil 1998 oma osaluse, iseenesest käesoleva vaidluse lahendamise seisukohast asjassepuutuv.

67 Veel tuleb kontrollida, kas komisjon on teinud ilmse kaalutlusvea, leides et erinevad R. Pollmeierile ja tema perekonnale kuuluvad äriühingud moodustasid majandusüksuse põhjendusel, et hageja ja teiste Pollmeieri perekonna liikmetele kuuluvate äriühingute vaheline suhe erineb üldiselt eraldatud ja sõltumatute ettevõtete vahel esinevatest suhetest.

68 Käesolevas asjas on kindel, et hageja kuulub R. Pollmeieri alates 1987. aastast asutatud äriühingute kontserni. Tegelikult kuulus kogu hageja kapital abi andmise

ajal äriühingule Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg, mille kapitalist 100% kuulus omakorda R. Pollmeierile. Lisaks sellele kuulus 60% äriühingust Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg äriühingule Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg ning ülejäänud selle äriühingu kapitalist kuulus otse R. Pollmeierile.

69 Lisaks sellele kuulus 74,25% IWS-i osalusest kuni 1. juunini 1998 R. Pollmeierile ning ülejäänud osa kuulus tema vennale. Samuti on kindel, et see IWS-i struktuuri muutmine toimus 1. juunil 1998, s.o kolm päeva pärast 27. maid 1998, hageja investeerimisabi taotluse esitamise kuupäeva. Peale selle loovutati 41% R. Pollmeierile kuuluvatest IWS-i osadest tema õele ja 10% J. Gottwaldile, kes ei kuulu hageja väitel, mida ei ole ümber lükatud, Pollmeieri perekonda. Sellest ajast kuulub 89% IWS-i osalusest R. Pollmeierile ja tema perekonnaliikmetele (tema vennale ja õele).

70 Esimese Astme Kohus leiab samuti, et hageja ning äriühingud IWS, Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg ja Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg tegelevad identse või paralleelse majandustegevusega, mis lubab väita, et need äriühingud on majanduslikult integreerunud. Kostja esitas samuti vaidlustatud otsuse põhjenduste punktides 16 ja 17 järgmised täpsustused:

„Pollmeieri kontserni veebilehel on erinevaid kontserni äriühinguid, sealhulgas [IWS-i], kirjeldatud kui Pollmeieri kontserni „tootmiskohta" [...] IWS-i toodete turustamine Euroopas toimus agendilepingu alusel Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg'i poolt kuni 17. juulini 1999 [...] 1. juunini 1998 juhtis Pollmeieri kontserni kõiki äriühinguid enam-vähem vahetult Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg'i kaudu R. Pollmeier. Tegutsedes samal turul ja

olles sama isiku poolt kontrollitavad, puudub neil igasugune iseseisvus ning neid tuleb seega lugeda ühe ja sama majandusüksuse hulka kuuluvaks."

71 Hageja piirdub neile väidetele vastu vaidlemisel kinnitusega, et ühelt poolt Creuzburgi ja Malchowi saeveskitel ja teiselt poolt IWS-il ei olnud sama tegevusvaldkond, et nad ei töötanud koos ning et neil puudus ka ühine juhtimine. Samuti olevat puudunud ühine raamatupidamine või personalijuhtimine. Hageja lisab, et tema ise ja IWS ei tegutse samal turul. Seoses sellega väidab ta, et Creuzburgi ja Malchowi saeveskid on keskendunud saagimistegevusele, samas kui IWS toodab liimitud puitlaastplaate.

72 Hageja ei ole siiski viidanud ühelegi tõendavale asjaolule, mis oleks kostja väited ümber lükanud.

73 Tegelikult, mis puutub erinevate Pollmeieri perekonnale kuuluvate ettevõtete ühise kontrolli puudumisse, siis hageja ei ole perekonnale kuuluvate osaluste kohta esitatud andmeid vaidlustanud, kuid leiab muul viisil oma öeldut põhjendamata, et see osalus ei tõenda tegeliku kontrolli teostamist.

74 Lisaks sellele ei esita hageja ühtegi põhjendust, mis oleks tõendanud, et sidemete tõttu, mis ühendavad teda teiste Pollmeieri kontserni äriühingutega, ning kõikide nende äriühingute tegevuse sarnasuse tõttu ei saanud ta kasu teiste Pollmeieri

kontserni äriühingute olemasolust turul ega olemasolevate saeveskite tehnoloogiast. Seega tuleb leida, et ta ei pea tundma VKE-sid tavaliselt puudutavaid halvemusi, mis on seotud tehnoloogia kättesaadavuse raskuste ja asjaomasele turule sisenemiseks vajaliku turustusvõrgustikuga.

75 Järelikult ei ole hageja kuidagi tõendanud, et kostja on teinud ilmse vea, leides et erinevad R. Pollmeierile ja tema perekonnale kuuluvad äriühingud moodustavad ühe majandusüksuse.

76 Asjaolu kohta, et hageja heitis kostjale ette, et see ei olnud haldusmenetluses selle koha pealt faktilisi asjaolusid piisavalt selgitanud, piisab märkida, et asjaomast abi puudutavast EÜ artikli 88 lõike 2 märkuste esitamise üleskutsest, mis on avaldatud Euroopa Ühenduste Teatajas 9. juunil 2001, nähtub, et kostja leidis selle teadaande kokkuvõtte osas pealkirjaga „Hinnang", et „[t]eatud märkide kohaselt töötavad erinevad juriidilised üksused sama juhtimise all ning [et] nende tootmistegevus oli koordineeritud nagu ühel ettevõttel". Kostja lisas, et ta „[kahtleb], kas ainus juriidiline isik, Pollmeier Malchow GmbH võib olla käsitletav abisaajana". Lisaks sellele nähtub 13. märtsi 2001. aasta kirjast, millega kostja teatas Saksamaa Liitvabariigile oma otsusest algatada EÜ artikli 88 lõikes 2 ettenähtud menetlus, ning eelkõige selles esitatud 8. küsimusest, millega kostja kutsus Saksamaa Liitvabariiki esitama talle teavet R. Pollmeieri, Ekkerhard Pollmeieri ja Doris Tegelkampi seoste kohta, kuna tundub, et viimati nimetatud isikud on Pollmeieri kontserni kuuluvate äriühingute osanikud ja/või juhid. Hageja argument tuleb seega faktiliste puuduste tõttu tagasi lükata.

77 Kostja sai seega ilmset kaalutlusviga tegemata leida, et nende majandussidemete, nende teatavate struktuuride integreerumise ja kapitali koostise tõttu moodustasid hageja ning äriühingud IWS, Pollmeier GmbH, Holzverarbeitungsbetrieb, Rietberg

ja Pollmeier Massivholz GmbH & Co. KG, Creuzburg ühe ja sama majandusüksuse ning et IWS-i tuli seega abisaaja määratlemisel arvesse võtta.

78 Kuna hageja ei vaidlustanud seda, et IWS-iga seotud andmeid arvestades ei vastanud kontsern VKE-de määratlemise tingimustele, leidis kostja seega õigesti, et abisaaja oli suurettevõte.

79 Sellest järeldub, et kostja järeldas vaidlustatud otsuse põhjenduste punktis 86 õigesti, et „[k]una abisaaja [oli] suurettevõte, [sai] antud abi lugeda eraldatuks vaid 35% ulatuses abimeetmete tingimustes ettenähtust, samas kui ülejäänud 13,18% [tuli] lugeda uueks abiks" ning et „kuna viimane [oli] eraldatud komisjoni heakskiiduta, [oli] see ebaseaduslik".

80 Lõpetuseks, kuna kostjal oli õigus leida, kohaldamata ebaõigesti materiaalõiguse norme ja tegemata ilmset kaalutlusviga, et erinevad R. Pollmeierile ja tema perekonnale kuuluvad äriühingud moodustasid majandusüksuse, tuleneb sellest, et hoolimata kahe järjestikuse majandusaasta arvestamist nõudva normi kohaldamisest, ületas abisaaja VKE-de määratlemise tingimustes ette nähtud piirmäärasid, kuna IWS-i andmeid oleks tulnud arvesse võtta. Seega ei ole hageja argumendid, mis tuginevad soovituse 96/280 lisa artikli 1 lõike 6 väidetavale rikkumisele, käesolevas asjas asjassepuutuvad.

81 Sellest järeldub, et esimene ja kolmas väide tuleb tagasi lükata.

Teine väide, mis tugineb VKE-de määratlemise tingimuste valestikohaldamisega seotud kaalutlusveale

82 Esimese ja kolmanda väite kontrollimisest Esimese Astme Kohtu poolt tuleneb, et VKE-de määratlemise tingimuste võimaliku valestikohaldamise küsimus ei ole asjakohane. Kuna kostjal oli seega õigus leida, kohaldamata ebaõigesti materiaalõiguse norme ja tegemata ilmset kaalutlusviga, et erinevad R. Pollmeieri ja tema perekonna omandis olevad ettevõtted kujutasid endast majandusüksust, mida ei saanud lugeda VKE-ks, siis sellest tuleneb, et valesti kohaldamise juhtumi esinemist ei ole enam vaja kontrollida.

83 Eespool esitatud põhjendusi arvestades tuleb ka teine väide tagasi lükata ja jätta seega hagi tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

84 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hageja kahjuks, mõistetakse kohtukulud vastavalt kostja nõudele välja hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (neljas, laiendatud koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja hagejalt.

Legal Tiili Meij

Vilaras Forwood

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 14. oktoobril 2004 Luxembourgis.

Kohtusekretär

H. Jung

Koja esimees

H. Legal